

ილია ჭავჭავაძის სახსოვრად

სამირკვლად აზრი ჩააგდე,
ზედ დასდგი გრძნობის ტაძარი,
მან გააბრწყინა სხივებით
ჩვენი სამშობლოს მთა-ბარი.
გვყარაულობდი თვალ-ფხიზლად,
შენ იყავ ჩვენი საფარი დ
მოგკალით ჩვენივე ხელით,
მომეთთვის ნაჭირმაგარი;
და შენი სისხლიც იქ ბრწყინავს,
სად წინაპართა ნთხეულა,
რომელთა ხსოვნა შენს გულში
აროდის გამოლეულა;
იმათ სისხლს არაგვის პირად
შენიც დაერთო წლეულა.

მოჰკვდი თვის სატრფოს კალთაზე.
დადუმდა ჩანგის სიმები;
აყვავებული მამული
გაგვიხდა დასატირები!
დაგიკოცნიან სახესა
ნათელს არაგვის გმირები;
შვილის დაკარგვას გლოვობენ
ტურფა ალაზნის პირები!
კაკო ყაჩაღთან ერთადა
მოსთქვამენ გლეხის შვილები,
უსამართლობის მსხვერპლები,
ყაჩაღად გაცვივნილები.
ჩვენი საწყლობის მოზარევ,
მანდ დაისვენო ეგები?!
ჩვენ რა ვქნათ, ჩვენა, ცოცხლებმა?
გარს შემოვივლეთ ბექები,
ვხვდებით ყვავ-ყორნის სადილად,
ტურა-მგელთ გასაყვლეფები!

ვაი, რომ რჩება აკვანი
ბაზალეთის ტბის ძირასა,
და დიდხანს კითხვადვე გვრჩება:
“ვინ ამოიღებს იმასა?
ან იმ ბაღს ვინ უპატრონებს,
უსუსურს მტირალს ბედისა,
აკვანში რომ წევს საწყალი
და ძუმუ სწყურის დედისა?
ან იმ ცრემლის ტბას დიადსა,
ერისგან დანადინარსა,
ვინ დაშრეტს, ვინ ამოიყვანს
იმ უსუსურსა მტირალსა?!”
ვერაფერს ვიტყვი. ენა სდუმს,
თავზე დაგვჩხავის ყორანი;
გაღმა გასვლისა მსურველთა
უკულმა მიგვყავს ბორანი;
გაგვიბატონდა, მგოსანო,
სირეგვნე შეუწონარი.

1907 𐌸.